

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

01135, м. Київ, проспект Перемоги, 10, тел. (044) 486-24-42, факс (044) 236-10-49, ministry@mon.gov.ua

---

від 22.10.09 № 1/9-740

від _____ на № _____

Міністерство освіти і науки
Автономної Республіки Крим,
управління освіти і науки обласних,
Київської та Севастопольської
міських державних адміністрацій

*Про проведення Національного
туру Міжнародного конкурсу
“Енергія і середовище” - 2010*

Відповідно до плану роботи Міністерства освіти і науки України та з метою виявлення і підтримки обдарованої учнівської й студентської молоді, її залучення до проблем вирішення енергоефективності та раціонального використання ресурсів, а також активізації творчої діяльності педагогів оголошується проведення у жовтні 2009 р. – лютому 2010 р. Національного туру Міжнародного конкурсу молодіжних проектів з енергоефективності „Енергія і середовище ” під гаслом: “Збережемо клімат – почнемо з простих енергетичних рішень” (умови додаються).

Міжнародний конкурс „Енергія і середовище” проводиться в рамках міжнародної освітньої програми SPARE (шкільна освітня програма з раціонального використання ресурсів та енергії) і всесвітньої декади ООН “Освіта для сталого розвитку”.

Національний тур Міжнародного конкурсу „Енергія і середовище” проводиться за участю Національного координатора проекту SPARE в Україні громадської організації “Екологічний клуб «Еремурус»” і за підтримки Комітету з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки Верховної Ради України, програми розвитку Організації Об’єднаних Націй (ПРООН), Української національної інформаційної агенції, національного спонсора конкурсу компанії “Danfoss” і представництва компанії Philips в Україні.

Безпосереднє керівництво Національним туром конкурсу здійснює Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді.

До участі в конкурсі запрошуються учні, вихованці загальноосвітніх, професійно-технічних і позашкільних навчальних закладів віком до 17 років

включно, які мають досягнення у практичній діяльності щодо запровадження енергозберігаючих технологій, використання поновлюваних джерел енергії для місцевих потреб, підвищення енергоефективності шкільних будівель. Також до участі в конкурсі запрошуються педагогічні працівники загальноосвітніх, професійно-технічних і позашкільних навчальних закладів, які мають напрацювання з питань роботи з учнями і населенням щодо ефективного використання та збереження енергії, пом'якшення змін клімату.

Національний тур конкурсу проводиться у два етапи: I етап – заочний, II етап – очний (у формі стендових доповідей).

Для участі в I етапі конкурсу необхідно надіслати до 20 січня 2010 року заповнену реєстраційну картку та конкурсну роботу, виконану на електронних та паперових носіях українською мовою (не більше 5 сторінок), на поштову адресу: НЕНЦ, вул. Вишгородська, 19, м. Київ, 04074 з поміткою на конверті: “Відділ екології, на конкурс «Енергія і середовище»”. Списки учасників II етапу конкурсу будуть оприлюднені до 1 лютого 2010 р. на сайті НЕНЦ www.nenc.gov.ua.

II етап конкурсу відбудеться 16 лютого 2010 р. на базі Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді. Переможці Національного туру отримають право представляти Україну на заочному Міжнародному конкурсі молодіжних проектів з енергоефективності „Енергія і середовище”, який почнеться 15 березня 2010 р., та на Міжнародному конкурсі I-SWEEEP, який пройде 14 - 19 квітня 2010 р. у м. Хьюстон, штат Техас, США (детальна інформація про умови конкурсу на сайті www.nenc.gov.ua).

Просимо інформацію про конкурс „Енергія і середовище” довести до відома керівників, педагогічних працівників та учнів загальноосвітніх, професійно-технічних і позашкільних навчальних закладів.

Детальну інформацію про умови участі в Національному турі конкурсу „Енергія і середовище” – 2010 можна отримати на сайті: www.nenc.gov.ua та за телефонами: 8 (044) 430-43-90, 430-00-64.

Додаток: на 5 арк.

Заступник Міністра

П.Б.Полянський

Умови проведення
Національного туру Міжнародного конкурсу молодіжних проектів
з енергоефективності “Енергія і середовище”-2010

1. Загальні положення

Конкурс “Енергія і середовище”-2010 (далі Конкурс) є Національним туром Міжнародного конкурсу молодіжних проектів з енергоефективності „Енергія і середовище”, який проводиться в рамках міжнародної освітньої програми SPARE (шкільна освітня програма з раціонального використання ресурсів та енергії) і всесвітньої декади ООН “Освіта для сталого розвитку” за підтримки Норвезької спілки охорони природи і INFORSE Europe (Європейська мережа розвитку сталої енергетики).

Конкурс проходить під гаслом “Збережемо клімат – почнемо з простих енергетичних рішень”.

2. Мета та завдання Конкурсу

2.1. Метою Конкурсу є виявлення та підтримка обдарованої учнівської молоді, створення умов для творчого наукового пошуку.

2.2. Основними завданнями Конкурсу є:

- залучення учнівської молоді до навчально-практичної діяльності з проблем енергоефективності та раціонального використання ресурсів як найбільш ефективних шляхів зменшення викидів парникових газів, а отже й боротьби з глобальним потеплінням;
- сприяння професійному самовизначенню учнівської молоді;
- задоволення потреб учнівської молоді у творчій самореалізації;
- активізація творчої діяльності вчителів, які працюють над питаннями підвищення обізнаності школярів і населення щодо ефективного використання та збереження енергії, пом'якшення змін клімату.

3. Учасники Конкурсу

3.1. До участі в Конкурсі запрошуюються:

- учні, вихованці загальноосвітніх, професійно-технічних і позашкільних навчальних закладів віком до 17 років включно, які мають досягнення у практичній діяльності щодо запровадження енергозберігаючих технологій, використання поновлюваних джерел енергії для місцевих потреб, підвищення енергоефективності шкільних будівель;
- педагогічні працівники загальноосвітніх, професійно-технічних і позашкільних навчальних закладів, які мають напрацювання з питань роботи з учнями і населенням щодо ефективного використання та збереження енергії, пом'якшення змін клімату.

3.2. Для участі в I етапі Конкурсу необхідно надіслати до 20 січня 2010 року заповнену реєстраційну картку та конкурсну роботу, виконану на електронних та паперових носіях українською мовою (не більше 5 сторінок), на поштову адресу: НЕНЦ, вул. Вишгородська, 19, м. Київ, 04074 з поміткою на конверті: “Відділ екології, на конкурс «Енергія і середовище»”.

4. Порядок проведення Конкурсу

4.1. Національний тур Конкурсу пройде у два етапи:

I етап – заочний – з 1 жовтня 2009 р. до 20 січня 2010 р.,

II етап – очний (у формі стендових доповідей) – 16 лютого 2010 р.

4.1.1. I-й етап Конкурсу проходить у формі заочного конкурсу поданих конкурсних робіт. На підставі поданих матеріалів конкурсне журі проведе відбір учасників II етапу конкурсу.

4.1.2. Списки учасників II етапу Конкурсу будуть оприлюднені до 1 лютого 2010 р. на сайті НЕНЦ www.nenc.gov.ua.

4.2. II-й етап Конкурсу відбудеться у формі стендових доповідей 16 лютого 2010 р. (в день вступу в дію Кіотського протоколу) на базі Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді.

4.3. Переможці Національного туру отримають право представляти Україну на заочному Міжнародному конкурсі молодіжних проектів з енергоефективності „Енергія і середовище”, який почнеться 15 березня 2010 р.

Результати Міжнародного конкурсу молодіжних проектів з енергоефективності „Енергія і середовище” будуть оприлюднені на сайті НЕНЦ www.nenc.gov.ua після їх оголошення міжнародною конкурсною комісією.

5. Номінації конкурсних робіт та вимоги до них

5.1. Конкурс проводиться за такими номінаціями:

Для школярів:

5.1.1. Номінація 1. Практична робота.

- 1А. Практичний досвід енергозбереження в навчальному закладі та вдома.

На Конкурс подаються: опис методів, які були застосовані для реалізації енергозбереження в навчальному закладі чи вдома; обґрунтування причин обрання цих методів; опис та аналіз отриманих результатів.

- 1Б. Практичне застосування одного чи двох відновлювальних джерел енергії.

На Конкурс подаються: опис сконструйованої моделі, яка використовує енергію сонця, вітру, води або біомаси; опис етапів та сутності проведеного дослідження; опис та аналіз отриманих результатів.

5.1.2. Номінація 2. Теоретична робота (проект).

- 2А. Проект енергозбереження у місцевій спільноті.

На Конкурс подаються: опис проекту застосування енергозбереження у навчальному закладі, вдома, у районі (проект повинен розглядати реально існуючі об'єкти); опис методів і технологій, які пропонується використати для більш ефективного та економного використання енергії; обґрунтування шляхів реалізації проекту на практиці та запланованого ефекту.

- 2Б. Проекти енергопостачання від відновлювальних джерел енергії.

На Конкурс подаються: опис та обґрунтування прикладу використання енергії сонця, вітру, води або біомаси для забезпечення енергопостачання конкретного об'єкту; опис та обґрунтування причин обрання саме цього джерела енергії та цієї технології; опис механізму реалізації на практиці даного проекту; очікувані результати.

5.1.3. Номінація 3. Інформування суспільства / пропаганда енергоефективності.

На Конкурс подаються інформаційно-просвітницькі матеріали, створені школярами, які підвищують обізнаність батьків, друзів, вчителів, спільноту щодо енергозбереження, пом'якшення змін клімату, а також мотивують людей до зменшення викидів парникових газів і, надають рекомендації, завдяки яким можна досягнути цього в навчальному закладі, вдома, в масштабах своєї місцевої спільноти (міський мікрорайон, район, село, місто).

Конкурсна робота може бути виконана у вигляді листівки, газети, плаката, буклету, відеоролика, презентації ppt. та ін.

5.1.4. Спеціальні номінації:

- “Роль радіаторного терморегулятора в збереженні енергії” спеціальна номінація з окремим призовим фондом від компанії “Данфосс ТОВ”.

На Конкурс подаються: опис принципу дії радіаторного терморегулятора та механізму економії енергії; перелік обладнання, з яким рекомендовано встановлювати радіаторний терморегулятор для максимальної економії теплової енергії.

- “Школа світла” – спеціальна номінація з окремим призовим фондом від представництва компанії Philips в Україні. Спеціальний приз переможцю – встановлення сучасної системи освітлення в класі переможця.

На Конкурс подаються проекти з підвищення енергоефективності в системах освітлення на рівні класу, школи, будівлі, вуличного освітлення. Проект повинен бути готовим до реалізації, технічно обґрунтованим та придатним до практичного впровадження. Приймаються до розгляду також виконані проекти за умови безпосередньої участі авторів у підготовці та виконанні проекту з підтвердженою ефективністю.

NB: Для конкурсних робіт категорій 1А, 1Б, 2А, 2Б та проектів з групи “Спеціальні номінації” необхідно описати вплив впровадження проекту на зміни клімату, на зменшення викидів парникових газів.

5.1.5. Для педагогічних працівників:

- 4А. Урок “Зміни клімату”.

На Конкурс подається конспект уроку/факультативу або фрагменту заняття (до 1-2 годин), присвяченого проблемі глобальних змін клімату, можливим наслідкам для України, регіону, а також практичним заходам, які можна вжити на вдома, у масштабі навчального закладу тощо для зменшення викидів парникових газів).

- 4Б. Дидактичні матеріали на тему “Зміни клімату”.

На Конкурс подається комплект дидактичних матеріалів для роботи з учнями щодо глобальних змін клімату, можливих наслідків для країни /регіону/, а також практичних заходів щодо зменшення викидів парникових газів. Приймаються роботи, виконані у формі роздаткових матеріалів для практичного експерименту на уроці., плакатів, презентацій ppt, сценарію рольової гри. Матеріали повинні призначатися для 1-2 годинного заняття. Якщо конкурсні матеріали є частиною освітньої концепції, необхідно подати стислий опис цієї концепції).

6. Вимоги до оформлення конкурсних робіт

6.1. Конкурсна робота (проект) подається на електронних та паперових носіях українською мовою (не більше 5 сторінок).

6.2. Конкурсна робота має складатися зі вступу (актуальність проблеми щодо місцевої ситуації – не більше 0,5 сторінки), опису конкретної задачі або проблеми, яку вирішує автор, методів її вирішення, опису результату та впливу на зміну клімату.

6.3. Текстовий матеріал приймається як документ Word, з використанням стандартних шрифтів 12 кегля, з ілюстраціями і таблицями, що не виходять за межі друку. Загальний розмір документу без архівації – не більше 300 Кб.

6.4. У номінації 3 “Інформування суспільства / пропаганда енергоефективності” приймаються презентації у форматі MS Power Point, документи Adobe PDF, розміром не більше 300 Кб кожна. Відеоролики у форматах WMV, DiVX і MPEG-1, мультфільми у форматі Macromedia Flash (SWF) та комп'ютерні ігри приймаються за умови, якщо розмір файлу в архіві не перевищує 500 Кб.

6.5. Комплект матеріалів повинен містити заповнену реєстраційну форму на 1 стор. Рекомендовано використовувати архіватори RAR або ZIP.

6.6. Конкурсні роботи, які не відповідають даним вимогам, конкурсним журі не розглядатимуться.

6.7. Для участі в міжнародному етапі конкурсна робота має бути виконана англійською мовою.

7. Критерії оцінювання конкурсних робіт

7.1. Конкурсні роботи, виконані учнями, оцінюватимуться конкурсним журі за наступними вимогами:

- актуальність обраної теми;
- обґрунтованість застосованих методик під час виконання проекту;
- практичне значення;
- аргументованість висновків і рекомендацій;
- дотримання вимог до оформлення проекту.

У номінації 3 враховується також оригінальність виконання та художнє оформлення.

Під час оцінювання звертатиметься увага на рівень складності і самостійності виконання проекту з урахуванням віку авторів.

7.2. Конкурсні роботи, виконані педагогічними працівниками, оцінюватимуться конкурсним журі за наступними вимогами:

- орієнтованість на мотивування дітей і дорослих до практичної діяльності, на отримання практичного результату;

- використання інтерактивних методів, що сприяють залученню дітей до дискусії, творчості, практичної діяльності, яка спрямована на збереження енергії та ресурсів або використання відновних джерел енергії внаслідок здійснення пропонованої педагогічної розробки.

8. Визначення та нагородження переможців і призерів Конкурсу

8.1. Переможці I та II етапів Конкурсу визначаються конкурсним журі.

Підведення підсумків Національного туру Конкурсу відбудеться 16 лютого 2010 р. по закінченню II етапу Національного туру.

8.2. Переможці Національного туру Конкурсу нагороджуються дипломами, грамотами, відзначаються подяками та призами.

8.3. Конкурсні роботи переможців публікуватимуться на сайтах: www.ereurus.org; www.spareworld.org та www.nenc.gov.ua.

NB: Зі зразками конкурсних робіт минулорічного конкурсу можна ознайомитись на сайті www.sparewold.org.

Додаток
до Умов проведення Національного туру
Міжнародного конкурсу молодіжних проектів з
енергоефективності "Енергія і середовище"-2010

Національний тур Міжнародного конкурсу молодіжних проектів
з енергоефективності "Енергія і середовище"
2009-2010 н.р.

РЕЄСТРАЦІЙНА КАРТКА

1. Назва конкурсної роботи/проекту: _____
2. Номінація, за якою виконана робота (зробіть помітку у відповідному квадраті)
1А , 1Б , 2А , 2Б , 3 , 4А , 4Б . Спеціальні .
3. Прізвище, ім'я, вік автора (авторів):

---

4. Прізвище, ім'я по батькові, посада та місце роботи керівника (для молоді):

5. Повна назва навчального закладу : _____

6. Контактна інформація:

Поштова адреса з індексом:

Країна: _____

Вулиця: _____

Будинок: _____ кв.: _____

Місто\селище: _____

Район: _____

Область: _____

Телефон (з кодом) : _____ факс (з кодом): _____

Мобільний телефон: _____

Електронна пошта: _____

7. Анотація на проект:

- актуальність проблеми: які місцеві чи регіональні проблеми спонукали до написання проекту (не більше 20 слів);

- зміст проекту: що було зроблено, які заходи вжиті, змодельовані чи спроектовані поновлювані джерела енергії, розроблене заняття тощо. (не більше 60 слів);

- отриманий чи очікуваний результат (не більше 60 слів).

8. Перелік додатків: _____

9. Ми погоджуємося на опублікування та використання матеріалів нашого проекту в друкованих та електронних засобах інформації проекту SPARE.

---

10. Дата заповнення реєстраційної картки: _____

П.І.Б. контактної особи _____

Інформаційна довідка про участь педагогів та учнівської молоді України у Міжнародному конкурсі молодіжних проектів з енергоефективності «Енергія і середовище»

Національний тур Міжнародного конкурсу молодіжних проектів з енергоефективності «Енергія і середовище» проводиться Національним еколого-натуралістичним центром учнівської молоді Міністерства освіти і науки України, починаючи 2005 року.

З історії конкурсу: клуб «Еремурус» у межах міжнародної програми SPARE (шкільна освітня програма з раціонального використання ресурсів та енергії) разом з Департаментом загальної середньої та дошкільної освіти МОН України у 2003-2004 н.р. провели конкурс розробок уроків з енергозбереження для учнів 1-4-х та 5-9-х класів. Цей конкурс і дав початок Міжнародному конкурсу «Енергія і середовище».

Сьогодні конкурс проводиться практично у всіх країнах СНД, Польщі, Хорватії, Норвегії.

Національний тур Міжнародного конкурсу молодіжних проектів з енергоефективності «Енергія і середовище» щороку отримує все більше прихильників. Його учасниками стали:

- 2006 рік -63 учня та 15 педагогів з 14 областей;
- 2007 рік - -215 учнів та 62 педагоги з 23 областей, АРК та м. Києва;
- 2008 рік -269 учнівських та 97 педагогічних проектів з 23 областей, АРК та м. Києва;
- 2009 рік -219 учнівських та 85 педагогічних проектів з 21 області, АРК та м. Києва.

Переможці Національного туру (перші місця) стають учасниками Міжнародного туру конкурсу молодіжних проектів з енергоефективності.

Україна щороку отримує призові місця на Міжнародному етапі конкурсу:

2009 рік – III місце у номінації «учнівські роботи» - Манич Анастасія, учениця 10 кл. ЗОШ № 14 м. Мелітополя Запорізької області,

III місце у номінації «педагогічні роботи» - Олена Анатоліївна Мітченко, викладач біології та географії Южноукраїнського професійного машинобудівного ліцею Миколаївської області ;

2008 рік -I місце у номінації «педагогічні роботи» - Ольга Іванівна Шапаренко, д.п.н., професор Донецького державного університету;

2007 рік - II місце у номінації «учнівські роботи» - Кашарнов Павло, учень 9 кл. гімназії №9 З м. Запор жжя та сертифікати учасників – Корж Олексій, юннат Центру дитячої та юнацької творчості м. Токмак Запорізької області, Зайцев Євген і Жабко Дмитро, учні 11 кл. гімназії № 28 м. Запоріжжя;

I місце у номінації «педагогічні роботи» - Овчар Олександр Олександрович, вчитель фізики Вільнянської ЗОШ №3 Запорізької області;

2006 рік - II місце у номінації «учнівські роботи – Горловський Григорій, учень 11 кл. Технічного ліцею Шевченківського району м. Києва та Почесний диплом Кочету Юрію, учню 11 кл. ЗОШ І- Шст. №5 з поглибленим вивченням французької та англійської мов м. Ужгорода.